

Nr 181.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845) om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse; given Stockholms slott den 7 mars 1947.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845) om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse.

GUSTAF.

Gunnar Myrdal.

F ö r s l a g

till

L a g

**angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845)
om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse.**

Härigenom förordnas, att lagen den 14 december 1945 om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse, vilken gäller till och med den 31 december 1947, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 december 1948.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 februari 1947.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDEN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Myrdal, anmäler efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet fråga om *fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845) om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse* samt anför därvid följande.

I skrivelse den 30 juni 1945, nr 530, anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t ville låta *dels* verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning med syfte att åstadkomma en genomgripande centralisering och rationalisering av försäkringsverksamheten, däri inbegripet om och i vilken utsträckning det privata försäkringsväsendet borde överföras till det allmänna och i samband därmed i vad mån flera försäkringsgrenar borde göras obligatoriska, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda, *dels ock* skyndsamt utarbета och framlägga förslag till en provisorisk lagstiftning till förhindrande av att nya och ur det allmännas synpunkt icke önskvärda försäkringsanstalter bildades eller redan bestående försäkringsföretag började ny icke önskvärd verksamhet under den tid frågor rörande försäkringsverksamhetens framtida utformning vore under utredning.

Med stöd av Kungl. Maj:ts den 26 oktober 1945 givna bemyndigande tillkallade jag den 31 samma månad särskilda utredningsmän för att verkställa den av riksdagen begärda utredningen. Utredningsmännen hava antagit benämningen 1945 års försäkringsutredning. Utredningens arbete pågår alltjämt. Enligt vad jag inhämtat torde utredningen icke komma att avlämna något betänkande under innevarande år.

Det andra i riksdagsskrivelsen uttalade önskemålet har tillgodosetts genom lagen den 14 december 1945 om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse, i det följande även kallad spärrlagen.

Enligt 1 § i lagen må stadfästelse icke meddelas å bolagsordning för försäkringsbolag eller å ändring i stadfäst bolagsordning för sådant bolag, såframt ändringen avser utvidgning av bolagets rörelse med försäkringsgren, som bolaget icke redan äger driva. Vad sålunda stadgats i fråga om bolagsordning skall äga motsvarande tillämpning å sådana grunder för försäkringsverksamhet, som avses i 3 och 117 §§ lagen om försäkringsrörelse. I nyssnämnda pa-

ragraf i spärrelagen stadgas vidare, att försäkringsgren, som bolag äger driva enligt stadfäst bolagsordning men likväl icke driver, ej må upptagas av bolaget. Med försäkringsbolag avses i paragrafen anstalt, som, helt eller delvis, är underkastad bestämmelserna i lagen om försäkringsrörelse.

Beträffande utländsk försäkringsanstalt stadgas i 2 § spärrelagen, att tillstånd icke må meddelas dylik anstalt att driva försäkringsrörelse eller att utvidga sådan rörelse med försäkringsgren, som anstalten icke redan äger driva.

Från det förbud mot nyetablering eller utvidgning av bestående försäkringsrörelse, som sålunda upptagits i 1 och 2 §§ spärrelagen, äger emellertid — enligt 3 § i lagen — Kungl. Maj:t meddela dispens i fall, där detta finnes från allmän synpunkt önskvärt. I detta sammanhang må anmärkas, att sådan dispens hittills icke meddelats.

Spärrelagen gäller till och med den 31 december 1947.

Sedan spärrelagen trädde i kraft har den år 1942 tillkallade försäkringsutredningen (1942 års försäkringsutredning) avlämnat betänkande med förslag till ny lag om försäkringsrörelse. Förslaget är för närvarande föremål för överarbetning inom handelsdepartementet. Arbetet härmed kan emellertid icke avslutas inom sådan tid att proposition i ämnet kan föreläggas den nu pågående riksdagen.

En väsentlig orsak till att spärrelagens giltighetstid begränsades till utgången av innevarande år var, att det fanns anledning räkna med att ny lagstiftning om försäkringsrörelse, innefattande bland annat bestämmelser om skärpt koncessionsplikt, skulle kunna träda i kraft den 1 januari 1948. Då, såsom framgår av vad jag nyss yttrat, det numera icke visat sig möjligt att till sistnämnda tidpunkt genomföra en sådan lagstiftning, torde en förlängning av spärrelagens giltighetstid vara ofrånkomlig. Förlängningen synes dock icke böra avse längre tidrymd än ett år.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över ett inom handelsdepartementet upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845) om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse*, av den lydelse bilaga¹ vid detta protokoll utvisar, måtte för det i 87 § regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
G. Lindenbaum.

¹ Denna bilaga, vilken är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 7 mars 1947.

Närvarande:

justitieråden LAWSKI,
GYLLENSWÄRD,
NISSEN,
regeringsrådet KUYLENSTIERNA.

Enligt lagrådet den 6 mars 1947 tillhandakommet utdrag av protokoll över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 28 februari 1947, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845) om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn O. H. Appeltofft.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

Åke Mossler.

*Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 mars
1947.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Myrdal, anmäler efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet lagrådets den 7 mars 1947 avgivna utlåtande över det den 28 februari samma år remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845) om vissa inskränknningar i rätten att driva försäkringsrörelse* samt hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Carl Gustaf Gyllenhaal.

477415. Stockholm, Isaac Marcus Boktryckeri-Aktiebolag, 1947.